

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Boni Et Perfecti Regiminis

Binet, Étienne

Mainz, 1675

Cap. IV. Dulcis regiminis signa

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50077](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50077)

imperio alloquitur. Porro hæc authoritas sensim deficit, & experientia docet, quod subditi, & inferiores majori fructu regantur, quando æstimantur, & Prælati eos se sanctiores, & meliores judicat. Animi debiles superiorum ob magnam impotentiam faciliùs labuntur in hos defectus. Verùm enim verò, hic acer humor meliùs corrigetur, si videamus signa eorum, qui regunt Spiritu mansuetudinis, & cordium reges sunt.

CAPUT QUARTUM.

Ostenduntur signa regiminis dulcis, & qualiter aliquis se habere debeat.

Dotatus magna mansuetudine in suo regimine est Rex hominum & cordium. Ut quis bene imperet aliis, sibi ipsi bene imperare debet. Tu, qui tuis affectibus, tuæ impatientiæ imperare nequis, desipis, si putes te aliis imperare posse. Quilibet se putat habere hoc talentum, & stultè existimat se sufficientem habere mansuetudinem. Et hoc possumus dicere

dicere absque scrupulo, cum verissimum sit, valdè paucos tam felices esse, ut ad apicem hujus perfectionis attingant. Ergo nonnulla signa, quæ Sancti suâ experi-
entiâ me docuerunt.

I. Sapientissimus Salomon dicit, Deum præcepta suis servis dare cum maxima attentione, reverentia, respectu. Ita expressè Spiritus Sanctus Salomoni retulit. Quod si Deus, qui in homines habet supremum, & absolutum imperium, judicet hos spiritus tam volaticos, & impotentes melius regi respectu, quam imperio: quomodo homo vas luteum audeat alios potiùs regere verbis, & jussionibus, & sperare, quod per hunc ferocem rigorem, & summam severitatem, aliquem fructum obtinere possit?

II. Nostri Angeli Custodes, & nostri dulcissimi Gubernatores possent quidem si vellent uti sua autoritate, suas adhibere vires, nostros sistere gressus eos fortiter comprimendo; sed tamen hi divini Spiritus nos aura cœlesti regunt. Dulciter inspirant id quod volunt, & tam amorosè nostris cordibus suas jussiones in-
stil-

instilant, ut hac dulcedine incomparabili, lis chatenis aureis ducant quò velint. Raphaël dicebat juniori Tobix: charissime frater, en tibi placeat, ut hoc, vel illud faciamus? Poterat eum fortiter trahere, aut violenter trudere, ac dicere. Vade illuc, quia Deus sic vult, & cave, ne resistas: festina, nam si non vadas, ulterius ire debes. Hæc verba sunt incognita cœlo; hic stylus non est Angelorum.

III. Incomparabili gaudio observavit stylum S. Gregorii Magni; Hic cum esset summus Pontifex, poterat, si voluisset, tonare, & evibrare fulmina excommunicationum, & censurarum; Verùm sanctus vir alium modum adhibuit, & quandoque dicebat; si ita placeat suæ clementiæ; quandoque vestra bonitas gratanter excipiat, quæ dicturus sum; certus sum vestræ benignitatis iudicio hoc non esse faciendum; meo sensu nostro Deo valde gratum erit, si vestra clementia hoc vel illud caveat. Hic sanctus itaque vir non effundebat tempestates & fulmina in capita hominum, sed torrentes melius, & absque eo quod vel unum tantum hisceret, aut mini-

D

mum

num signum displicentiæ ostenderet, obtinebat, quod volebat.

IV. S. Bernardus in primis ebullitionibus suorum servorum fuit aliquatenus rigidus, & austerus erga suos Monachos, qui eum timebant velut pestem. Bonus Sanctus successu temporis advertit, illum non esse modum conciliandi corda, & mutandi suum Monasterium Clarævallense in Paradisum terrestrem, refertum Angelis, & Seraphinis, sed potius in Purgatorium animarum, quæ cruciantur. Et hinc humiliter à suis bonis fratribus veniam petiit, & faciem ita mutavit, ut ipsa dulcedo fuerit effectus, & Clarævallis mutata fuerit in Paradisum, ita ut Monachi, ac si essent Angeli, ad minimum nutum sui Abbatis non amplius incederent, sed volarent. Porro illius primum principium fuit, quod ad regendos, & gubernandos alios potius necessariae sint preces, quam imperiosæ iussiones: *Orando magis, & obsecrando, quàm imperando, impetret magis quam &c.*

V. Et quis non rapiatur audiens S. Paulum, qui non obstante quod haberet
tari-

tantam potestatem, usus est verbis tam suavibus, tam amorosis, ut nullum sit cor, quod non emolliatur. Pro eo quod diceret: ego tibi præcipio ex parte Dei; ego hoc mando in virtute sanctæ obedientiæ; hoc jubeo sub pœna excommunicationis, vel similibus verbis, quibus uti poterat, si voluisset, sic loquebatur, & potius rogabat, quam mandabat: Obsecro te Timothi, per amorem, quo me prosequeris; adjuro te per viscera Christi Jesu, te rogo per mansuetudinem Salvatoris; si me ames, quamvis nil pro te fecerim in nomine Dei, hoc, vel illud, quod multum confert ad servitium Christi nostri Domini facias.

VI. Et quid hic dicent nonnulli Prælati, qui tam audacter, tam auctoritative mandant Senioribus, provectioribus, magis meritis, ac si essent Novitii? Quid dicent, dum vident S. Petrum habentem claves vitæ, & mortis, pro eo quod imperet, amarè flentè, & jugiter plures lachrymas, quàm verba, & jussiones fundentem? An aliquis sit adeo barbarus, inhumanus, qui audeat aliquid negare illi, qui seposita necessitate jubendi adhibet lachrymas?

D 2

VII.

VII. S. Petrus & S. Paulus fundunt aquam dulcedinis, & lachrymarum. S. Joannes fitignis in cordibus eorum, quibus imperat. Filii mei charissimi, si ametis Jesum, hoc facite. Amate tenerè vos invicem, & hoc sufficit. Amor vobis dicet, quid facere debeatis, quia quod me concernit, nullum habeo mandatum, quod vobis imponam. Christus vult, ut hoc fiat, nec aliud vobis dicere possum. O Deus! Utinam cernere liceret, quomodo beatissima Virgo mandarit S. Joanni suo Filio, & S. Joannes Virgini, quem ejus curæ commiserat, nam modum insignem gubernandi videremus.

VIII. Rem meliùs illustremus. Et quomodo gubernata fuit illa divina familia, in qua vivebant Jesus, Maria & S. Joseph? Quis jussiones dedit? An Christus Jesus? Non, quia erat filius, qui obediebat Patri, & matri. Quis ergo? An nostra Domina? Non, quia erat Sponsa, & subdita S. Joseph. Porrò, ut verbo absolvam, quem putatis imperasse? An S. Joseph? sed an dicatis, quod ille Sanctus non fuerit veritus mandare Deo, & Reginae Angelorum?

Quis

Quis ergo imperavit illi familiæ? An omnes, vel nullus? In illa familia nullum unquam fuit visum mandatum; nam mandata præveniebant, & potiùs rogabant, quàm mandabant. Nunquam visa fuit talis familia, in qua quilibet obtemperat absque jussionibus, in qua quilibet mandat id, quod fieri debet, in qua priùs ad executionem proceditur, quàm ad jussionem, in qua exemplum subit vices præcepti. Rem profectò miram. Nullus loquitur, & omnes faciunt quæ debent. Nullus mandat, & omnes exactè obediunt. Et quale fit illud imperium, in quo constat plus imperare, quàm facere, in quo quilibet quidem est Dominus, sed magis tamen servus, quam Dominus, in quo sola regit modestia?

IX. S. Abbas Poppo jussiones dabat suis Monachis tantâ suavitate, vultu tam sereno, verbis tam paternis, ut nil ei fuerit denegatum. Animus contrariæ opinionis ei objecit, quod nimia sua suavitate omnia destrueret, disciplinam religiosam relaxaret, & aliquos forsan damnandos, sed mitissimus Abbas respondit. O quam felix

D 3 foret

foret Poppo, si tantum ob nimiam clementiam damnaretur: & addebat: charissime frater, quomodo vis imperem subditis melioribus me? Cum libenter, promptè, exactè mea mandata executioni mandent, cur adhibeam rigorem, nisi ut me venditem Tyrannum monasterii?

X. Anachoretæ communiter vocabant S. Macharium Deum Monachorum, nam adeo subjectos habebat animos omnium Religiosorum, ut plura fecerint, quam mandarit; adeo enim verum est, quod ejus benignitas omnia corda subditorum rapuerit. Amantissimi fratres, inquiebat, facite id, quod me videtis facere: nil mandabo, quod prius non egerim: si iussa adimplere non possitis, manete in cella, ego pro vobis illa adimplebo; bono sitis animo, ego pro vobis Christo respondebo, quia optimè scio mei amantissimi fratres, quod si possitis, libentissimè obediretis. Optimè; an commisistis aliquem defectum? Id ego non crediderim. Et dato quod aliquem commiseritis, eheu! an ego forsitan majores non committam? Mi frater, vel ego, vel tu hoc facere debemus, fac ergo, quod lubet.

XI. S. Franciscus nullum Superiorem sibi parem habuit: quamvis enim fuerit Generalis sui Ordinis; attamen vix aliquid ulli unquam legitur mandasse. Hic Sanctus vir dicere solebat: Charissimi fratres, si Christo, & mihi bene velitis, rogo vos, hoc faciatis. Porrò illi pauperes Religiosi sese exenterabant, ut desiderii ejus satisfacerent. Non præcipiebat iis medietatem eorum, quæ faciebant. Interim subditi nihil sibi videbantur facere, & judicabant mitius agi, ut labori subducerentur. Guardianis interrogantibus qualiter bene regere possent, respondebat: Charissimi imitemini Jesum Christum: Si aliquis peccavit, dicite ne amplius peccet, quodque libenter ei ignoscatis, & curam habituri sitis, ut proficiat, & deinceps cautior sit. Quod si aliquis deliquerit, dicite, quod etiam sapiùs delinquatis, & nisi Deus vos præservaret, majores, & enormiores defectus committeretis. Porrò dum ei objiceretur, quod esset nimis dulcis, sanctus vir, ut aliàs dixi, verbum quoddam protulit, quod videtur paradoxum: Volo, inquit, esse pater non carnifex: nec possum odio habere delinquentem, sed ipsum delictum.

XII. Moyſes, qui erat idea boni regiminis, quadam die amorosè Deo conqueratur dicens : Domine, tu mihi præcipis, portem hunc populum in meo ſinu, ac ſi eſſet infans valde tenellus, vel innocens Agnus; ſed cheu! recorderis mihi ſubſeſſe plus, quàm duos millones, gentem maxime rebellem, animos obſtinatiores totius mundi. Doce me itaque modum, qualiter omnes in ſinu, & in parte teneriori mei corporis portare poſſim. Verùm hiſ non obſtantibus, Deus nec in minimo mutavit ſuum primum præceptum, voluitq; ut loqueretur illis barbaris, ac matres alloqui ſolent tenellum infantem, quem ſinu fovent. Et an ille rectè ageret, qui verbis àſperis, qui tonando, qui minis furioſis, qui atrocibus verberibus exciperet tenellum infantem, quem ſinu geſtat. Volo, inquit Deus Moyſi, hac formâ meum populum à te regi, eumque benignitate patris in officio contineri, & adigi, ut ſuæ obligationi ſatisfaciat. O Deus! & qualis non ſit confuſio, quod aliquis, qui habet duos vel tres ſubditos, intra viginti quatuor horas magis vociferetur, quàm Moyſes

ses vociferatus fuerit spatio quadraginta annorum? Certissimum est ad austeritatem, exiguam, vel quasi nullam virtutem exigi: ad hoc autē ut quis in Spiritu mansuetudinis regat, esse necessarium numerum omnium eminentium virtutum.

XIII. Vultisne scire, quodnam sit signum regiminis efficaciter dulcis? Quando Prælatus sibi capit pejora, & meliora, ac dulciora relinquit subditis; quando imitatur S. Franciscum Xaveriū, qui peccantibus pro pœnitentia injungebat orationem Dominicam, & pro iis flagris usque ad sanguinem se cædebat; quando insistit vestigiis illius magniservi Dei, qui Provincialis electus per terram serpendo officium suum incipiebat ab osculo manuum, seniorum domus: ita ut omnes subditi in lachrymas resolverentur, & ad minimum nutum mandatorum ejus volarent. Sed quid dico mandata? Cum hic vir sanctus quidem rogarit, sed nunquam mandarit? Quamdiu vixit, quantum scire licet, nunquam mandatum in virtute sanctæ obedientiæ ex ore ejus prodiit.

XIV. S. Carolus Borromæus quamdiu

D s

dira

dira pestis sæviebat, nil aliud faciebat, quàm quod sacerdotes induceret, ut peste correptis seruirent. Mandare erat res plena periculis, deserere illum populum afflictum, erat magna crudelitas. His ergo verbis eos affari cœpit: Filioli, qui mihi bene vult, me sequatur; hisque dictis Eminentissimus Cardinalis in ædibus pestiferorum velut mortuus ante infirmos sese prostravit, & ipsam mortem in admirationem rapuit. Totus mundus post eum cucurrit, & Angeli turmatim illam benedictam sequebantur. Nunquam fuit vitalis obedientia. Hic Magnes cœli, qui potiùs faciebat, quam mandabat, dulcibus influxibus suæ charitatis ferrum cordium obstinatorum attrahebat.

XV. Ille alter S. Carolus Genevensis in sua Diœcesi, in sua familia, immò ubique, fuit ille, quem S. Joannes conspexit in sua Apocalypsi, dum vidit in medio innumeræ multitudinis sedentem Agnum, qui omnia facilitate Deo propria regebat. Hic Prælatus aureus, hic Agnus totus dulcedo velut Seraphim omnes sibi obsequentes habuit. Nil unquam

quam negavit, nil ulli mandavit, & vice versa nemo ei ausus fuit unquam aliquid negare, vel aliquid ab eo petere, nisi cum tanto respectu, ut esset stupor illius sæculi. Suam Dioccesin absque ulla difficultate gubernavit, tempus habuit conscribendi suos libros totos aureos, & melleos; fundabat Religiones, alios reformabat, mille personis scribebat, quotidie bis prædica- bat, loquebatur, aures præbebat toti mun- do, & quidem tantâ facilitate, ac si nulla negotia haberet. Adeo verum est, quod ejus benignitas fuerit Domina omnium cordium mundi.

XVI. Interrogate S. Ignatium, & peti- te, quidnam exigatur, ut quis habeat do- num regiminis efficaciter suavis: dicetque nil aliud exigi, quàm ut quis imitetur cha- ritatem Christi Jesu, ejus mansuetudinem, ejus modum regendi. Christus erat Agnus, non regebat instar leonis, sed Agni. Postquam S. Joannes quadam die eum in cælo in forma leonis conspexit, statim eum vidit mutatum in Agnum, ac si for- ma leonis ei insupportabilis esset. Toto tempore vitæ non nisi semel fuit visus

D 6 natus,

iratus, & quodam zelo, qui videbatur exiguus vapor iræ, percitus: tuncque flagellum ex quibusdam funiculis contexit, ut è Templo omnes prophanatores ejiceret. Et quamvis nullum legatur percussisse; attamen omnes fugerunt, & ut inquit S. Hieronymus, illa exigua ira armata flagro trium funiculorum majorem terrorem incussit toti Hierosolymæ, quàm ei incusserint omnes machinæ Titi, & Vespasiani. In his clarissimè liquet, dulcedinem cum aliquo zelo amore pleno omnia posse in Spiritus, qui aliquid humani habent.

XVII. Quod si clariùs intueri velitis leges imperii Jesu Christi, videte instructiones, quas dat suo Vicario; In toto Decalogo sui regiminis unicam tantum ei dat legem, eique ter dicit: Simon, Simon, an me teneriùs ames, quàm omnes alii homines? Si me intensiùs ames, vade, & pasce oves meas. An me ames? eos mei amore ama. Viden' quid exigatur, ut in terra sis meus Vicarius. Virtute hujus præcepti gloriosus S. Petrus plures fudit lachrymas, quam mandata dederit. Quod si mandata daret,

ea dabat lachrymis, & continuo profluvio lachrymarum. Et an aliquis possit Superiori, qui lachrymis oculorum mandat, quiq; monet Subditos, tantum amorem, tot flammam charitatis miscet, ut omnia accendat, inflammet, refragari, & non obedire possit? Totus mundus volat ad ejus nutus, & quilibet conatur exactè ejus exequi mandata, immò plus facere, quam mandare auderet.

XVIII. Nec in minimo timeamus S. Paulum gestantem gladium; nec in minimo inquam, eum timeatis, quia vos certos reddo, quod nunquam eum evaginet, eoque in regimine populorum nunquam utatur: quin immò in hoc potius utitur lachrymis, quàm armis. Scitis, inquiebat in Actibus Apostolorum, quod per tres annos vobiscum moratus fuerim, & toto illo tempore juges spargens lachrymas, pro quo vis in particulari orarim. Porro hic discursus fuit adeo tener, ut dum ab iis discederet, præ tristitia se mori putarint. Et quis non amaret hominem, qui potens evibrare fulmina, ejaculari tela excommunicationum, potius loquitur oculis, quàm

quàm ore, potiùs flagitat, quàm petit? Ad-
 juro vos, inquiebat alibi, per mansuetudi-
 nem mei Domini Christi Jesu. Optimè
 sciebat, quod sola memoria suavitatis
 Christi Jesu fuerit sufficiens ad elicien-
 das vires ex debilitate, & eruendam pa-
 trationem miraculorum ab iis, quibus im-
 perabat.

XIX. Et sanè in communi dici potest,
 quod principia Sanctorum, ut habeant re-
 gimen efficacix plenum, sint sequentia. 1.
 Ne feras mandata præcipitanter, & quasi
 ex despectu. 2. Cave, ne aliquid præci-
 pias, dum es iratus, & bile inflammatus,
 quia dicetur, quod hoc facias ex passione,
 & non ex motivo obedientix. 3. Ne un-
 quam contendas cum tuis subditis, nec
 unquam cum iis disputes de causa manda-
 ti, quia hoc confert ad disputationem, non
 ad regimen. 4. Cave, ne nimium pre-
 mas, & coarctas, sed corde constricto da
 tempus, sese aperiat, & ad suum statum
 redeat. 5. Dum aliquid negas, quod sæpe
 fieri debet, ita hoc facias, ut quilibet vi-
 deat, à te hoc illubenter fieri, utpote ad-
 actus

actus à necessitate, & regulâ. Dicas, quod aliâ vice, alia occasione ei velis gratificari; quod velis scribere ad Superiorem, ut gratiam postulatam obtineas, quod majori gaudio perfundereris, si ejus votis annuere posses. Tandem uti dicebat S. Ignatius, si cor, & sanguis subditi turbetur ob repulsam, rationibus eum convince, & ostende, quod ita debeas facere, nec aliter facere possis. 6. Dum postulata concedis, id fac latanter, non cuncteris, humeros non contrahas, non murmures; nam post tot responsiones negativas, post tot ceremonias, gratia non reputabitur gratia, & subditus mallet repulsam candidam, & sinceram, quàm concessionem quasi extortam. 7. Amabilem te facito per amorem cordialem, & paternum, & nullam experieris difficultatem. 8. Quilibet putat se esse valde suavem, & in hoc puncto nec vir in minimo se esse culpabilem. Quæso te, ne adeo sis passionatus, & cæcus, ne tibi hoc imagineris, ne à tuis bonis intentionibus tibi offucias obduci sinas. Melius faceres, si contrarium judicares, nempe

nempe te longè abesse à vera dulcedine. 9. Semper habeas pileum in manu, & verbis utaris melleis; cave ne unquam aliquis tuorum subditorum coram te stet capite tecto, ne eum alloquaris verbis arrogantibus, obscuris, æquivocis, ac si loquereris servo. Ne dicas, hanc esse tuam consuetudinem, quia hæc consuetudo stulta, & rusticitas idem sunt. 10. Ne nimium premas, nec ob quisquilias excandescas, quia nonnulli tam seriò inculcant minutias, ac si forent res maximi momenti. 11. Alloquaris tuos inferiores, ac si essent te multò meliores, & qui forsitan post quatuor dies erunt tui Superiores, vel qui ad minus melius quàm tu, hoc merentur. 12. Dum prima vice superior institutus es, millies protestatus es te revera Prælatura non esse dignum, sed valde indignum. Juxta hanc igitur existimationem manda velut is, qui se indignum Prælatura existimat, & re ipsa indignus est. In principio non loquebaris ita arroganter, tam authoritative, tam torvè, uti modo facis. 13. Quod si casualiter, inadvertenter aliquem errorem commisisti, errorem illicò corrige, veniam ex-

rati

rati flagita , verbis utere valde suavibus,
quæ cor emolliant, quod exacerbasti: re-
staura illud aliqua charitate adaucta , &
imitaberis naturam , quæ tantum nutri-
mentum largitur ossi ex infortunio dif-
fracto , ut fiat fortiùs omnibus ossibus
cruris. 14. Si quandoque aliquem rigo-
rem adhibere debeas; exhibete S. Franci-
scum Xaverium, ita ut multò libentiùs ipse-
met faceres pœnitentiam, quàm eam alte-
ri imponas. 15. Dum poples tenelli
Agni diffractus est, bonus opilio non con-
quirit alterum, nec Agnum idcirco ver-
berat, sed medicinam adhibet, tibiam fra-
ctam diligenter circumligat, Agniculum
finu gestat, mulcet, & suaviter tractat: ita
ut misera behtiola os non aperiret , esto
Pastor eam decollaret. Innocens illud
animal in tam bonis manibus, nil adversi
invenire potest. 16. Quod si aliquis te
contemnat, potiùs ei condole, quàm odio
eum habeas; dicas te hoc, ut multò pejora,
mereri. Totus mundus adorat Superio-
rem, qui se humiliat. Econtra conatur
alium deprimere, qui super alios se extol-
lit. 17. Nescis causa, ut langueant illi, qui-
bus

bus

buis præstare vis aliquam gratiam; nam hæc dilationes, hi languores mutant gratiam in disgratiam. 18. Nulli unquam objicias beneficia, & obsequia præstita: serpens destruit caudâ ea, quæ capite fecit: ita quoque tu plura destruis, quàm feceris, ut loquaris, sicuti debes, loquere semper candide; dic te nil fecisse, quod valet; dic tuam voluntatem, tuum desiderium esse bonum. 19. Imitare columbam symbolum Spiritus S. & animæ ejus sponsæ: si columbam percussam suavies; si eam demulceas, si ei pisum des, statim quietatur, & contentatur, & pax est conclusa. Ne cor crucies, ne sis inquietus, sed mox ut subditus agnoscit se peccasse, redi ad tuam tranquillitatem, eiq; cor aperi. 20. Ne unquam sis obstinatus, nec pertinaciter, & asperè defendas tuam innocentiam, sed imitare David & S Bernardum, & dic; *Audiant mansueti, & latentur.* Ego me committo iudicio animarum mansuetarum, & benignarum. Si hæc me condemnent, etiam me condemno, & candidè meū defectum agnosco. Omnes illos, qui bonum habent cor, meos Iudices constituo. Quod si hi me defendant,
Deus

Deus laudetur. 21. Mi per dilecte Lector, rogo te, mihi ignoscas, humillimè veniam flagito. Nimis temerarius sum, dum audeo alios docere id, quod ego non habeo, nec ex me scio, quodque nullis regulis capi, & doceri potest, cum ipsemet Spiritus S. dixerit: *Unctio docebit vos.* Unctio divina erit Magistro hujus divini arcani. Balsamum cœleste docet, qualiter homines in hoc mundo regi debeant. Non fulmina, non tela cœli, non furia, tempestates maris, non tremores, & commotiones horrendæ terræ, non zelus, non justitia, non rigor Dei, sed sancta unctio, balsamum divinæ mansuetudinis, dulcedo cordis Dei hoc arcanum tradiderunt. Suavitas Dei est schola, in qua docetur modus gubernandi homines. Magne Deus, cum tu solus sis Magister, nostra corda hunc modum doce, inunge nos hoc divino balsamo, hac potentissima unctioe nos madafac. Felices erimus, si Deo dicere possimus: *fecimus quod iussisti, da quod permisisti.* Reximus velut columbæ, & Agni in humilitate, & mansuetudine cordis. Impertire nobis tuâ S. benedictione, benedic nostro regi.

regi

regimini, & omnes sciant, quod quidquid boni egimus, id tibi deberi: quidquid vero mali factum est, provenire à nostra stoliditate, omnemque gloriam per totam æternitatem tibi deberi. Ita fiat.

CAPUT QUINTUM.

Hactenus dicta declarantur per praxin, & traditur eorum notabile exemplum.

Nil facilius, quàm præscribere insignes regulas, sed nil difficilius, quàm eas praticare, sicut oportet. Bonum exemplum in hac materia plus valet, quàm decem volumina argumentorum. Graviter non delinquitur ex eo, quod nesciamus, quid debeat fieri, sed ex eo, quod lumina, quæ dantur in intellectu, applicare nesciamus. Jesus Christus Patrem filii prodigi nobis exemplar dedit, eum laudavit, velut ideam proposuit, & vult, ut eam imitemur.

I. Hic Pater, quidquid potuit, fecit, ut impediret, ne filius abiret, & ab eo disceretur.